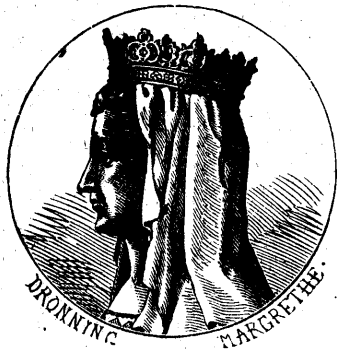

Kvinden og Samfundet

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 16.

Kontor: Nørregade 33, St.

18. April 1900.

Udgaar hver Tirsdag.

16. Aarg.

Mary Steen,

Kongel. Hoffotograf.

Amagertorv 4, 3.

Emmy Thulstrup.
Hjemmelavet Konfekt,
tilkendt eneste

Panoptikon, V, 1. Sal o. G.
København. Telefon 19017.
Varerne bringes overalt.
Provinsordre effektueres pr. Omigaaende.

Klager over Uregelmæssighed i Forsendelsen bedes stillet skriftligt til Postvæsenet — hjælper dette ikke da til Bladets Kontor.

Redaktionen træffes hver Torsdag fra Kl. 2—4 paa „Dansk Kvindesamfund“s Kontor, Nørregade 33, St.

Fra Beskyttelsens forjættede Lande.

II.

Der er fra socialdemokratisk Side atter og atter bleven udtalt, at §§ 5 og 7 af det Bramsenske Lovforslag en Gang, naar de er traadt i Kraft, vil vise sig rige paa Konsekvenser og da især bringe en blomstrende Vækst i Organisationerne. Hvis disse Løfter og Forhaabninger ikke skal være grebne rent ud af Luften, maa jo disse rige Konsekvenser og denne Vækst i Organisationerne allerede vise sig i de Lande, der er velsignede med særlige Beskyttelseslove for Kvinden. I modsat Fald kan man jo uden videre henviser de lyse Forhaabninger til Utopiernes Omraade. I det mindste i England, der er Moderlandet saavel for Beskyttelsen som for Fagorganisationen, maatte man kunne spore de glædelige Resultater, thi hverken Systemet eller Fagorganisationen er fra i Gaar.

Allerede 1842 indviedes det særlige Beskyttelsessystem, og ti Aar forud fik England sin første kvindelige Fagforening. Om ogsaa Fagforeningslivet først efter 1870 fik sit egentlige Opsving, saa foreligger der jo dog en hel Generations Erfaringer at bygge et Resultat op af.

Tandlæge

Frøken Anna F. Hansen,
Frederiksborggade 34.

Lad os se lidt paa disse Resultater. Maaske kan de være gode at faa Forstand af.

Meddelelsen fra the Womens' Institute lyder saaledes:

„Officielle Beretninger viser, at af Englands Fabrikarbejdere var i Aaret 1897 21 pCt. i Fagforeninger; af Fabrikarbejdere 12 pCt.

	Mænd	Kvinder
I alle Fag . . .	1,598,171.	119,775
I Tekstilfagene . .	108,037.	109,190
I Ikke-Tekstilfag	1,490,134.	10,585

Heraf vil det ses, at de Kvinder, der er i Tekstilfagene Fagforeninger, udgør 91 pCt. af alle kvindelige Fagforeningsmedlemmer.“

Saa vidt Meddelelsen. Altsaa efter mer end et halvt Aarhundredes Beskyttelse kun 12 pCt. af Fabrikarbejdere, der er Medlemmer af Fagorganisationerne! I Sandhed storartede Resultater, især naar man sammenligner med Danmark, hvor man uden Beskyttelse er kommet saa vidt, at af de 18,000 Fabrikarbejdere, som det ny Lovforslag regner med, mere end Halvdelen eller 11,000 er organiserede.

Amerikanske Skolevenner.

Det var i 1887. Sporvognen havde bragt mig ud i stadig mere landlige Omgivelser i Bostons Yderkanter. Fra det Hjørne, hvor den satte mig af, maatte jeg arbejde mig op ad en lovlige stejl Bakke, men snart sad jeg i en lille tarvelig, men hyggelig Villa overfor en lille gammel Dame med hvide Haar og Skæg paa Hagen. Hendes Slægt hørte til det gamle, bostonske Aandsaristokrati. Hendes Skrifter havde virket vækkende paa mig allerede i min grønne Ungdom; og jeg var spændt paa at se, om det personlige Indtryk vilde svare til, hvad jeg havde tænkt mig.

„De ved“, sagde hun, „at min Søster efter sin Mand fik den største, pædagogiske Arv at løfte, som er tilfalden nogen amerikansk Kvinde. Men mens han havde rejst en Folkeskole over hele vort mægtige Land, valgte hun at lodde Sindet, Evnerne og Anlægget hos nogle faa Børn for at skabe bedre Undervisningsmetoder. Hun og jeg holdt Skole for ganske smaa Børn uden at tage mindste Hensyn til vedtagne Regler. De ved, at vi opfandt Børnehaven uden at kende noget til Frøbel; og de forstaa, at det maatte virke overvældende paa os at se alt det, vi under vor Skolepraksis havde udpønsket, sat saa fint og sindrigt i System af den store, tyske Pædagog. Jeg blev en lidenskabelig Frøbeldyrker og havde snart om mig en Flok af unge, troende Apostle for

Læge Emmy R. Neukirchs

Tandklinik.
56, 1., Nørre Farimagsgade.

denne Sag. En af dem var et helt Geni. Hun var ikke blot en født Pædagog — elektriserede ethvert Barn, der kom i Nærheden af hende —, men hun syntes ogsaa at være født Frøbelianer. Systemet sprang fuldt færdigt ud af Hovedet paa hende, blot man rørte ved det. Men hvad hjalp al vor Begejstring og Tro. Vi kunde dog ikke røre Stene. Vi kunde til Nød faa en lille Kreds af rige Folk til at sende os deres Børn; men det var jo de fattige, vi vilde have fat paa; det var Gadeungerne med de dumme, stive Fingre og de stive, dumme Øjne, vi vilde forvandle til lærvillige og opvakte smaa Menneskebørn, som de var skabt til at være.

„En Dag stod Emma Marvedel for mig med skinnende Øjne og udstrakte Arme. „Farvel“, sagde hun, „jeg kan ikke blive her længere. Tror du, at jeg vil gaa og blive gammel og graa som du selv uden at kunne gøre andet end skrive og tale for døve Øren! Jeg ved, at jeg kan kalde friske Spirer frem i Tusindvis hos disse Børn; og saa skal jeg se paa, at det altsammen visner og dør, trampes ned! Jeg gaar mod Vest, saa langt til jeg finder Mennesker, der forstaa at bruge mig“. Hun rejste til Kalifornien, hvor man aldrig havde hørt Frøbels Navn; og nu er hun i Spidsen for et helt Net af Folkebørnehaver i San Francisco, vel den største Virksomhed, nogen amerikansk Lærerinde har naaet“.

„De troede ikke, Boston var saa evropæisk! Jo, desværre, vore østlige Byer ere gamle og ikke altfor lydhøre overfor nye Ideer, ikke meget varssomme i Brugen af unge Dygtigheder. Men slet saa galt som i Europa er det dog heller ikke; og nu skal De høre, hvordan vi alligevel fik Børnehaver i Boston. En af vore rige Kvinder er Datter af Professor Agazzis og har arvet hans Kærlighed til Folket og Interesse for Folkeopdragelse. Fra det Øjeblik, hun forstod, hvad en Folkebørnehave kan være for en By, hvorledes den tager Børnene, mens de endnu leve i Uskyldighedsstanden, og vender deres kraftigste Instinkter til det gode og nyttige, fra det Øjeblik besluttede hun, at de fattige Børn i Boston skulde i Børnehave. Hun oprettede først en, saa en til, stadig flere. Hun havde tænkt, at naar man saa Institutionen i Virksomhed, vilde Kommunen adoptere den. Dette slog aldeles ikke til; man lod som man hverken kunde høre eller se; men hun kunde ikke opgive det engang begyndte Værk, hun satte baade sin Formue og sine Kræfter ind paa det. Og nu endelig, ti Aar efter at hun aabnede den første Børnehave, overtager Kommunen alle hendes Skoler og fuldstændiggør dem, saa at ethvert Barn i Byen kan komme til at nyde godt af dem.“

Den gamle Dame havde talt sig varm, mens jeg sad og grundede paa, hvor i Alverden jeg før havde mødt denne Skikkelse, der forekom mig saa bekendt. Det store Hoved, Kappen, der gled bagover og af og til maatte hales op med et lille Ryk, de rumme-

Tandlæge

Fru Tofte-Siesbye,
Amagertorv 31.

lige Lommer, der var stoppede fulde af alskens Papirer — var det paa Bostons Gader, jeg havde truffet hende eller ved nogle af de mange Kvindemøder? Nej, vist ej, det er jo i Henry James' vittige Roman „Bostonianerne“, at hun fremstilles, lyslevende som hun sidder der. Han gør i denne Bog tykt Nar af de bostonske Fremskridtsdamer, og jeg hørte senere, at han virkelig havde benyttet den udmærkede gamle Pædagog til Model for sin „Frøken Fugleøje“. Men det er en ren Karrikatur, han giver af hende, et Menneske, hos hvem den almene Sympati har udvisket ethvert personligt Træk endogsaa af Ansigtet. Han haaner lige til hendes Fattigdom og Tarvelighed, hendes gode Hjerte, det, at hun hellere vil frelse et Menneske end pynte sit Værelse med Malerier og Blomster. Hvor kan en Mand gøre sligt?*) Lige meget! den Barne-lykke, der blomstrede op i Boston, San Francisco og utallige andre store, amerikanske Byer, taler højere end hundrede Bøger. Og man maa prise det Land lykkeligt, der har mange Skolevenner som den fattige Miss Peabody og den rige Mrs. Shaw.

—e.

„Vor Tid“.

Det lysegule Hefte bliver svært savnet af de Venner, det i sin korte Levetid har forstaaet at vinde. Hver Ugedag bragte det os Bud om et eller andet af de store Samfundsspørgsmaal, der ryster vor Tid i dens Grundvold, og for hvilken det saa energisk søgte at lukke vore Øjne op.

Med Vemod erfarer vi, at Tidsskriftet er gaaet ind, fordi det ikke kunde bære sig, fordi det, som Red. oplyser os om, kun havde 7 til 800 Abonnenter.

Man har svært ved at forstaa, at et Tidsskrift som dette, med dets saare aktuelle Indhold, dets billige Pris og dets af gode, kendte Navne sammensatte Redaktion, ikke skulde kunne samle mere end 7 til 800 Abonnenter om sig — tilmed, naar det var det eneste af sit Slags i Danmark.

I Reglen staar vi jo ligesaa blinde overfor den Omvæltning af det bestaaende Samfund, der forberedes i de store Lande, som det franske Samfund for noget over 100 Aar siden stod overfor den store Revolution, der nærmede sig. Men det er ikke blot det.

Der var noget, der manglede „Vor Tid“ og uden hvilket ingen Røst nu

*) At den Art Vid smitter kan her anføres et Eksempel paa. Forfatterinden af disse Linjer laante i sin Tid Bogen til Fru Edgrén, og da denne kort efter skrev sin lystige lille Farce: „Den Kærlighed“, der fik saa mange Teatergængere til at le ad Fremskridtskvinderne, kunde hun ikke tænke andet, end at Ideen til den var hentet fra den amerikanske Roman. Hvem der tvivler, opfordres til selv at læse efter.